

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษา และศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการนิเทศวิชาสังคมศึกษา

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ตัวอย่างประชากรโรงเรียน สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งเป็นพวกหรือชั้น (Stratified Random Sampling) ดังนี้

1.1 โรงเรียนมัธยมส่วนกลาง ท้องที่การศึกษา 5 โรงเรียน รวม 25 โรงเรียน

1.2 โรงเรียนมัธยมส่วนภูมิภาค เขตการศึกษาละ 2 โรงเรียน รวม 24 โรงเรียน

2. ประชากรและตัวอย่างประชากรบุคคล โดยใช้สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม คือ

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรืออาจารย์ใหญ่ หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ หรือ หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา หรือ รองหัวหน้าหมวดสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมที่สุ่มตัวอย่างไว้โรงเรียนละ 2 คน รวมเป็นจำนวน 80 คน

2.2 ครูสังคมศึกษา ได้แก่ ครูอาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนประจำในหมวดสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมที่สุ่มตัวอย่างไว้ โรงเรียนละ 2 คน รวมเป็นจำนวน 80 คน

2.3 ศึกษาวิเคราะห์ จำนวนประชากรทั้งหมดทั้งในส่วนกลางและเขตการศึกษาที่ 1 ถึง เขตการศึกษาที่ 12 รวมทั้งสิ้น 25 คน

ประชากรและตัวอย่างประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 185 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์ โครงการนิเทศปัญหาการสอนสังคมศึกษา ปัญหาการนิเทศเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ สถานภาพสมรส อายุจริง อายุราชการ วุฒิการศึกษา สถานที่ตั้งของหน่วยงาน ตำแหน่งงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาคำนึงหน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษาปัญหาเกี่ยวกับโครงการนิเทศวิชาสังคมศึกษา และปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในสถานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ปัญหาการเรียนการสอน
2. ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนและผู้บริหาร
3. ปัญหาเกี่ยวกับครูสังคมศึกษา
4. ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน
5. ปัญหาเกี่ยวกับชุมชนและผู้อุปการะ
6. ปัญหาส่วนตัว

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญแก่ความถูกต้องตามหลักวิชา ความครอบคลุมของเนื้อหาที่ถาม จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (try-out) กับตัวอย่างประชากรที่ไม่ใช่ประชากรและตัวอย่างประชากรจริงสำหรับการวิจัยซึ่งได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 10 คน ครูผู้สอนศึกษาจำนวน 10 คน ศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษา จำนวน 3 คน รวม 23 คน แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 223 ฉบับ ได้รับคืน 185 ฉบับ คิดเป็นอัตราการร้อยละ 82.86 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่างประชากร	ส่งไป	ได้รับ	ร้อยละ
	(ฉบับ)	(ฉบับ)	
ผู้บริหารโรงเรียน	98	80	81.63
ครูผู้สอนศึกษา	98	80	81.63
ศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษา	27	25	92.25
รวม	223	185	82.86

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และเสนอผลข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแยกเป็นข้อมูลเกี่ยวกับเพศ สถานภาพสมรส อายุจริง อายุราชการ วุฒิการศึกษา สถานที่ตั้งของหน่วยงาน โดยใช้ถักรายละเอียด แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาคำแนะนำที่ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์สายสังคมศึกษา ปัญหาโครงการนิเทศวิชาสังคมศึกษา และ ปัญหาการนิเทศในคำนำต่าง ๆ ดังนี้

1. คำนวณหาค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของค่าตอบแต่ละข้อโดยเปลี่ยนระดับความคิดเห็นเป็นคะแนนดังนี้

มากที่สุด	=	5
มาก	=	4
ปานกลาง	=	3
น้อย	=	2
น้อยที่สุด	=	1

หลังจากได้ค่ามัธยิมเลขคณิตแล้ว เพื่อสะดวกในการแปลความหมาย จึงได้กำหนดช่วงของคะแนน และความหมายของช่วงคะแนนมัธยิมเลขคณิตดังต่อไปนี้

มากที่สุด	=	4.56 - 5.00
มาก	=	3.56 - 4.55
ปานกลาง	=	2.56 - 3.55
น้อย	=	1.56 - 2.55
น้อยที่สุด	=	1.00 - 1.55

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของค่าตอบแต่ละข้อ นำค่า $\bar{X}$ และ S.D. ที่ได้มาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. ทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบค่า F-Ratio

ตอนที่ 3 รวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จักรเย็บเรียงลำดับความถี่ แล้วนำมาสรุปในรูปความเรียง

วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) นั้น สามารถคำนวณได้จากสูตรต่อไปนี้

$$1. \text{ ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \times 100}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

2. ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

f = จำนวนความถี่ในแต่ละระดับความคิดเห็น

X = คะแนนของระดับความคิดเห็น

$\sum fX$ = ผลบวกของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

N = จำนวนคนทั้งหมดในแต่ละกลุ่มตัวอย่างประชากร

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตร²

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

¹ ประคอง กรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 41.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 51-52.

$E\epsilon^2$ = ผลบวกของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนนความถี่เห็นระดับนั้นยกกำลังสอง

$(\sum \epsilon)^2$ = ผลบวกของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนนความถี่เห็นทั้งหมดยกกำลังสอง

N = จำนวนคนทั้งหมดในแต่ละกลุ่มตัวอย่างประชากร

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) ใช้สูตร

$$F = \frac{MSa}{MSw}$$

$$MSa = \frac{SSa}{k-1}$$

$$MSw = \frac{SSw}{N-K}$$

$$SSw = SSt - SSa$$

SSt = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนนแต่ละคนจากมัธยิมเลขคณิต

SSa = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนนเฉลี่ยในทุกกลุ่มจากมัธยิมเลขคณิต

SSw = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนภายในกลุ่มเป็นส่วนที่เหลือหรือค่าความคลาดเคลื่อน

ถ้าค่า F ที่ได้จากการคำนวณน้อยกว่าค่า F จากตารางที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มโดยเฉลี่ยแล้วไม่แตกต่างกัน แต่ถ้าค่า F ที่ได้จากการคำนวณมากกว่าค่า F จากตารางที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มโดยเฉลี่ยแตกต่างกัน

5. ในกรณีที่ค่า F ที่ได้จากการคำนวณมีค่ามากกว่าค่า F จากตารางที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มโดยเฉลี่ยแล้วแตกต่างกัน ผู้วิจัยจะทำการทดสอบหาความแตกต่างที่มีนัยสำคัญของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ประชากรโดยวิธีการของ **LSD** (Least - significant difference)

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย